

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROSYSTEMET

DET GEMENSAMMA EUROBETALNINGS- OMRÅDET (SEPA):

EN INTEGRERAD BETALNINGS-
MARKNAD FÖR MASSBETALNINGAR

INNEHÅLL

Förord	5
Inledning	6
1. Upprättande av det gemensamma eurobetalningsområdet (SEPA)	7
> Översikt över SEPA	7
> Varför SEPA?	10
> Banksektorns initiativ	11
> Tidslinje	14
2. SEPA:s effekt på intressenter	15
> För konsumenterna	16
> För handlarna	16
> För företag	17
> För bankerna	17
> För leverantörer av infrastruktur	18
3. SEPA:s komponenter	19
> SEPA-betalningsinstrument	19
> SEPA-infrastruktur	24
> Standardisering	25
> Rättsligt ramverk	26
4. SEPA och Eurosystemet	27
> Eurosystemets mål för SEPA	27
> Eurosystemets fokus	27
> Hur SEPA säkerställs	28
> Eurosystemets förväntningar på lång sikt	29
Tryck	30

FÖRORD

Jean-Claude Trichet

Med SEPA kommer det inte att vara någon skillnad mellan nationella och gränsöverskridande betalningar

Sedan eurosedlar och mynt infördes 2002 har konsumenterna kunnat göra kontantbetalningar i hela euroområdet med en enda valuta. När detta nu har uppnåtts är det dags för att låta konsumenterna göra kontantlösa betalningar inom hela euroområdet från ett enda konto på samma grundvillkor oberoende av var de befinner sig.

För Eurosystemet blir ett sådant gemensamt eurobetalningsområde (SEPA) verklighet när alla eurobetalningar i euroområdet behandlas som

inhemska betalningar och när de nuvarande skillnaderna mellan nationella och gränsöverskridande betalningar försvinner. Detta kräver inte bara anpassning av de nationella rutinerna för banksektorn utan även en förändring av kundernas vanor i alla euroländer.

Dessa förändringar behövs för en utveckling mot en mer integrerad betalningsmarknad som medför betydande ekonomiska fördelar. SEPA kommer inte bara att tillåta mer jämförbara tjänster, utan även främja konkurrens och innovation. Kreditinstitut som är öppna för och välkomnar den nya tekniska utvecklingen och erbjuder kunderna extra tjänster kommer att få nytta av denna integrerade marknad. I en konkurrenskraftig och integrerad ekonomi är det nödvändigt att se framåt så att massbetalningar har en säkerhets- och effektivitetsnivå som är jämförbar med de bästa nationella systemen idag.

Det är viktigt att SEPA-projektet inte ses som något tillfälligt, utan som ett kontinuerligt växande projekt som främjar europeisk integration och försöker förbättra alla aspekter av den europeiska marknaden för massbetalningar. SEPA kommer också i väsentlig grad att bidra till den så kallade Lissabonagendan vars mål är att främja konkurrens och säkerställa en kontinuerlig utveckling av den europeiska ekonomin. SEPA-projektet är en del av inrättandet av en gemensam marknad för Europa och kräver fullt stöd av alla intressenter, speciellt hela banksektorn. SEPA-projektet har Eurosystemets fulla stöd.

Jean-Claude Trichet

Europeiska centralbankens ordförande

SEPA kommer att främja konkurrens och förbättra villkoren för kunderna

SEPA kommer även att bidra till att göra Europa mer konkurrenskraftigt

INLEDNING

Sedan Europeiska ekonomiska gemenskapen upprättades 1958 har rörelsen mot en alltmer integrerad europeisk finansmarknad präglats av flera händelser, varav den viktigaste onokligen varit lanseringen av euron 1999 och kontantövergången i euroländerna 2002. Mindre uppmärksammas, men också av stor vikt, var upprättandet av centralbankernas betalningssystem för stora betalningar, Target, den 1 januari 1999. Target är ryggraden i eurons finansiella system och ett nödvändigt instrument för Eurosystemets penningpolitik.

SEPA-projektet utgör nästa stora steg mot mer europeisk integration. SEPA kommer att göra det möjligt för kunderna att göra kontantlösa betalningar till vilken mottagare som helst i euroområdet från ett enda bankkonto och ett enda betalningsinstrument. Alla massbetalningar i euro kommer därmed att bli inhemska och det kommer inte att finnas någon skillnad mellan nationella och gränsöverskridande betalningar inom euroområdet.

Banksektorn tog 2002 upp detta utmanande projekt genom att skapa European Payments Council (EPC). EPC definierar de nya reglerna och rutinerna för eurobetalningar. På så sätt engageras inte bara intressenter från euroområdet utan även från Europeiska unionens (EU) övriga länder samt Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz. Intressenter utanför euroområdet kommer på så sätt att ha möjlighet att delta i eurobetalningssystemet och kunna anta SEPA-standarder och praxis och på så sätt bidra till upprättande av en gemensam marknad för betalningstjänster.

Denna broschyr ger en översikt av SEPA-projektet. Eurosystemet (Europeiska centralbanken (ECB) och de nationella centralbankerna i euroområdet) har ansvar för att betalningssystemen i euroområdet fungerar smidigt och lägger därför speciell vikt vid att ett gemensamt eurobetalningsområde skapas i euroområdet. Denna broschyr fokuseras därför huvudsakligen på euroområdet.

UPPRÄTTANDE AV ETT GEMENSAMT EUROBETALNINGSSOMRÅDE (SEPA)

> ÖVERSIKT ÖVER SEPA

SEPA ÄR

- > ett område där konsumenter, företag och andra ekonomiska aktörer kommer att kunna sända och ta emot betalningar i euro både mellan och inom nationella gränser på samma grundläggande villkor, rättigheter och skyldigheter, oberoende av var de är lokaliserade.

SEPA:S MÅL ÄR

- > att främja europeisk integration med en konkurrenskraftig och innovativ euroområdesmarknad för massbetalningar som kan ge bättre service, mer effektiva produkter och billigare alternativ för betalningar.

SEPA BESTÅR AV

- > den gemensamma valutan,
- > en enda uppsättning betalningsinstrument – gireringar, autogiro och kortbetalningar,
- > effektiva infrastrukturer för eurobetalningar,
- > gemensamma tekniska standarder,
- > gemensam affärspraxis,
- > en harmoniserad rättslig bas,
- > kontinuerlig utveckling av nya kundinriktade tjänster.

UPPRÄTTANDE AV ETT GEMENSAMT EUROBETALNINGSOMRÅDE (SEPA)

SEPA KRÄVER SAMVERKAN MELLAN FÖLJANDE INTRESSETER

- > **Den europeiska banksektorn** som har ansvar för omstrukturering av euroområdet betalningssystem. Denna omstrukturering kommer, på kort sikt, att medföra betydande kostnader. På medellång till lång sikt kommer emellertid den europeiska banksektorn att dra fördel av kostnadsbesparingar när det gäller kostnader för euroområdesbetalningar och av potentiella nya inkomstkällor. För att koordinera sina ansträngningar har sektorn skapat ett självreglerande organ som ska leda SEPA-projektet. Detta organ, European Payments Council (EPC), består av 65 europeiska banker, de tre sammanslutningarna för den europeiska kreditsektorn och Euro Banking Association (EBA). Medlemmar från EU, Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz representeras också i EPC, vars arbete är inriktat på alla eurobetalningar i dessa länder.

www.europeanpaymentscouncil.org

- > **Den europeiska sektorn för clearing och avveckling** har som målsättning att säkerställa att alla mottagare i euroområdet kan nås med SEPA-instrument. Olika leverantörer av infrastruktur, som kortföretag, European Automated Clearing House Association (EACHA) och EBA är aktiva deltagare i detta arbete. EACHA håller på att utveckla en uppsättning rutiner som ska säkerställa interoperabilitet mellan infrastrukturer (automatiserade clearinghus – ACH) medan EBA har utvecklat STEP2, det första paneuropeiska automatiserade clearinghuset (PEACH) för clearing av såväl gränsöverskridande som inhemska massbetalningar i euro.

www.eacha.org
www.abe.org

- > **Företag i euroområdet** (bolag, handeln, små och medelstora företag) som håller på att utveckla standarder för att minska den manuella hanteringen av betalningar, från utställande av fakturor till avstämning. De har fokus inställt på att skapa automatiserade processer (helautomatisk hantering, STP) som kommer att minska kostnaderna för att utföra och ta emot betalningar. Finanschefer i företag är organiserade i European Association of Corporate Treasurers (EACT).

www.eact-group.com

UPPRÄTTANDE AV ETT GEMENSAMT EUROBETALNINGSSOMRÅDE (SEPA)

- > **Offentlig förvaltning** och **konsumenter** kommer att vara användare av de nya SEPA-betalningsinstrumenten. Offentliga sektorn och annan offentlig administration gör stora betalningar både nationellt och gränsöverskrivande, relaterade till t.ex. pensioner, socialförsäkringar och andra bidrags- eller skatterelaterade betalningar. Fasta åtaganden behövs därför från de offentliga myndigheterna. I oktober 2006 uttryckte Ekofinrådet (EU-rådet i komposition av ekonomi- och finansministrarna) sitt fulla stöd för att upprätta SEPA.

www.consilium.europa.eu

Följande **offentliga myndigheter** deltar i SEPA-projektet:

- > **Eurosystemet** (ECB och de nationella centralbankerna i euroområdet) har i flera publikationer uttryckt sina förväntningar på projektet och följer noga SEPA:s utveckling.
- > **Europeiska kommissionen** har utvecklat en strategi för att avveckla hinder på den inre marknaden och förenkla dess regler, t.ex. genom att föreslå direktivet om betaltjänster (PSD).
- > **Nationella myndigheter** förväntas alltmer engagera sig i förberedelserna för att lansera SEPA-betalningssystemet ju längre projektet framskrider.

www.ecb.int

http://ec.europa.eu/internal_market

UPPRÄTTANDE AV ETT GEMENSAMT EUROBETALNINGSOMRÅDE (SEPA)

> VARFÖR SEPA?

I dagsläget kan ekonomin i euroområdet inte till fullo utnyttja fördelarna med monetära unionens fördelar. Kunder står inför svårigheter

I dagsläget kan ekonomin i euroområdet inte dra nytta av fördelarna med den gemensamma marknaden

när de gör eurobetalningar till andra euroländer eftersom dessa betalningar ofta tar längre tid. Så länge detta är fallet kan euron inte ses som en fullt implementerad gemensam valuta.

Trots att euron infördes 1999 och Target (det gemensamma betalningssystemet för stora eurobetalningar) utvecklats fortsätter elektroniska betalningar med lägre värde (dvs. massbetalningar) att hanteras på olika sätt inom euroområdet. Antalet och skillnaderna på betalningsinstrument, standarder och infrastruktur för hantering av massbetalningar har egentligen inte ändrats sedan euron infördes. I en sådan miljö måste företag med ett stort antal gränsöverskridande betalningar därför ha konton i många av de länder där de gör affärer för att kunna hantera sina betalningar.

Denna fragmentering påverkar inte bara gränsöverskridande betalningar utan även nationella betalningar eftersom det hindrar innovation och konkurrens i euroområdet. Intressenter kan också drabbas av

Den fragmenterade europeiska marknaden för massbetalningar kommer successivt att ersättas med en helomfattande och konkurrenskraftig marknad i euroområdet

olika regler och krav beroende på ursprungsland. Upprättandet av ett gemensamt ramverk skapar möjlighet för innovativa betalningslösningar som kan erbjudas utan hänsyn till nationella gränser.

SEPA:s mål är alltså att skapa en integrerad konkurrenskraftig och innovativ massbetalningsmarknad för alla kontantlösa eurobetalningar som utförs elektroniskt. På så sätt får alla kunder nytta av SEPA.

UPPRÄTTANDE AV ETT GEMENSAMT EUROBETALNINGSSOMRÅDE (SEPA)

> BANKSEKTORNS INITIATIV

Vid övergången till SEPA har banksektorn huvudsakligen fokuserat på att utveckla SEPA:s betalningsinstrument. För att förenkla implementeringen av dessa betalningsinstrument var det nödvändigt att ta itu med tre viktiga områden. För det första utvecklade sektorn nya betalningssystem för gireringar och autogiro och utarbetade ett ramverk för kortbetalningar. För det andra undersöktes ytterligare alternativa tjänster som skulle förbättra betalningshanteringen. För det tredje identifierades principer för infrastrukturen för de underliggande betalningsprocesserna. Standardiseringsfrågor togs också upp.

De nya **betalningsinstrumenten** som banksektorn erbjuder sina kunder kommer att vara baserade på nya regler, praxis och standarder för eurobetalningar.

EPC har utformat regelböcker för nya standarder och regler för betalningar och ett ramverk inom vilket bankerna kan utveckla SEPA-betalningsprodukter.

> **SEPA-girering**

> **SEPA-autogiro**

> **SEPA-kortbetalningar.**

För girering och autogiro har man valt en "ersättningsstrategi", med nya gemensamma system utformade för eurobetalningar i olika fall. I en regelbok beskrivs regler, praxis och standarder som är tillämpliga på sådana eurobetalningar. För kortbetalningar har däremot en "anpassningsstrategi" valts för att låta befintliga system och deras operatörer anpassa sig till nya affärs- och teknikstandarder och processer. EPC har definierat en policy som täcker frågor som hur kortsystem (liksom utfärdare och inlösare av kort samt operatörer) ska anpassa sina nuvarande rutiner för att uppfylla SEPA:s principer för kortbetalningar i euro. Ett väsentligt drag för de båda tillvägagångssätten är en klar uppdelning mellan regler, praxis och standarder och själva infrastrukturen.

UPPRÄTTANDE AV ETT GEMENSAMT EUROBETALNINGSOMRÅDE (SEPA)

Finansinstitut har ansvar för kvaliteten på sina SEPA-produkter och kan erbjuda sina kunder förbättrade SEPA-produkter så länge de följer de regler och standarder som beskrivs i regelböckerna och ramverken (se ytterligare alternativa tjänster nedan).

Ytterligare alternativa tjänster Baserat på SEPA kan finansinstitut, enskilt eller i samarbete med andra, utforma och erbjuda sina kunder förbättrade produkter eller tjänster.

Produktförbättringar omfattar

- > Snabbare avveckling av betalningar
- > Härleda BIC-koden från IBAN-numret.

Tilläggstjänster omfattar

- > Elektronisk fakturering
- > Elektronisk fakturaavstämning
- > Internetbetalningslösningar

Ett exempel på produktförbättring är möjligheten till snabb avveckling av gireringar (prioriterade betalningar) där banksektorn kan låta kunder avveckla brådskande överföringar inom en bankdag. En annan produktförbättring är möjligheten för kunder att bara lämna IBAN utan BIC vid betalningar. En tjänsteleverantör kan sedan härleda BIC från IBAN.

Tilläggstjänster definieras som framåtblickande tjänster, ofta länkade till SEPA:s betalningsinstrument. Dessa tjänster kan i princip erbjudas av både banker och andra. Eurosystemet har uppmuntrat EPC och företag som EACT, att samarbeta för att utveckla lösningar och minimistandarder för några av de mest använda tilläggstjänsterna. Arbetet på **elektronisk fakturering** (e-fakturering) har inletts. Det är en tjänst som erbjuds kunder före betalning och innebär att fakturor skickas direkt till betalarens Internet-bankapplikation. När betalaren har godkänt fakturan skapas en automatisk betalningsinstruktion som innehåller relevant information om betalare och betalningsmottagare. En annan tjänst är **elektronisk avstämning** (e-avstämning) som är en tjänst som erbjuds kunderna efter betalning. Här matchas fakturor elektroniskt mot betalningen och betalningsmottagarens register uppdateras automatiskt.

UPPRÄTTANDE AV ETT GEMENSAMT EUROBETALNINGSSOMRÅDE (SEPA)

Genom att kombinera tilläggstjänster med SEPA:s betalningsinstrument skapas stora potentiella besparingar för ekonomin eftersom det eliminerar pappersanvändning och uppnår helautomatisk hantering av betalningar.

Helautomatisk hantering av betalningar

Tilläggstjänster
som erbjuds före
betalning

Hantering
av betalningar

Tilläggstjänster
som erbjuds
efter betalning

Infrastrukturen tillhandahåller den operationella sidan av clearing och avveckling av eurobetalningar.

EPC har utarbetat ett ramverk som klargör de olika roller och procedurer som leverantörerna av infrastruktur ska följa, t.ex. ACH, kortsystemprocessorer och andra processorer som hanterar, överför och utbyter betalningsrelaterad information för finansinstitut). Traditionellt har dessa leverantörer av infrastruktur haft ansvar för hantering av regler, praxis och standarder relaterade till betalningar inom ett land och de erbjuder ofta sina hanteringstjänster till finansinstitut. I det nya SEPA definieras regler och standarder i SEPA-systemen som i allmänhet är separerade från bearbetningsinfrastrukturen. Denna separation låter infrastrukturleverantörerna konkurrera och erbjuda sina hanteringstjänster till alla banker eller kortsystem.

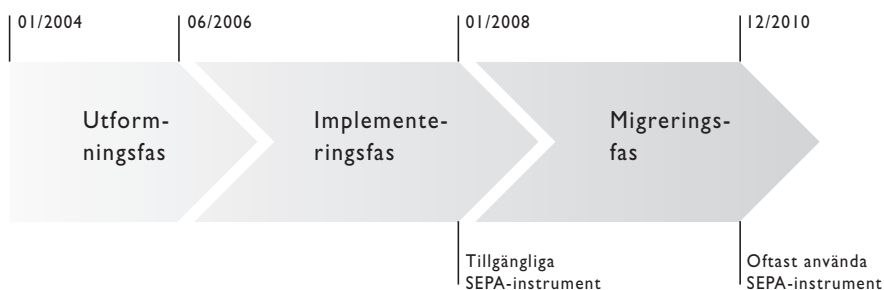
Den första PEACH (STEP2) hanteras av EBA Clearing. EACHA utvecklar ett ramverk för att förenkla interoperabilitet mellan olika europeiska infrastrukturer. Ramverket ska alltså möjliggöra att alla SEPA-gireringar och autogiron kan skickas och tas emot av alla kunder i Europa.

UPPRÄTTANDE AV ETT GEMENSAMT EUROBETALNINGSOMRÅDE (SEPA)

> TIDSLINJE

EPC har planerat sin tidslinje för SEPA-projektet runt tre huvudfaser: en utformningsfas, en implementeringsfas, och en migreringsfas.

Den första fasen, **utformningsfasen**, inleddes 2004 och är nu nästan avslutad. Den inkluderar utformning av de nya systemen för gireringar och autogiro och ramverk för kort samt clearing- och avvecklingsinfrastrukturer. Nödvändiga standarder och specifikationer för säkerhetskrav har också utvecklats.

Den andra fasen, **implementeringsfasen**, inleddes i mitten på 2006 och kommer att fortsätta till slutet av 2007. Denna fas kommer att koncentreras på förberedelser för lansering av SEPA:s nya instrument, standarder och infrastruktur. I den fasen kommer även tester att ingå. Nationella organ för implementering och migrering, som nu har etablerats i varje euroland kommer att hjälpa till genom att följa de olika intressenternas förberedelser för att lansera SEPA. Dessa intressenter är mycket olika och består av ett antal parter som banker, infrastrukturleverantörer, offentlig administration, företag och andra användare.

Slutfasen kommer att bli en **migreringsperiod**, då nationella betalningssystem kommer att samexistera med de nya SEPA-systemen. Kunderna kommer att erbjudas både "gamla" nationella och nya SEPA-instrument. Infrastrukturerna för clearing och avveckling kommer att kunna hantera betalningar från båda typerna av instrument. Målet är att uppnå en gradvis marknadsdriven migrering till SEPA så att en kritisk massa transaktioner har migrerat i slutet av 2010.

SEPA:S EFFEKT PÅ INTRESSENTER

SEPA-projektet kommer att ha en betydande effekt på alla intressenter och skapa såväl möjligheter som utmaningar. SEPA kommer att medföra mer konkurrens genom att euroområdet blir en integrerad marknad där leverantörer kan erbjuda sina tjänster på hela euroområdesmarknaden. Det ökade utbudet av tjänsteleverantörer tillsammans med stordriftsfördelar kommer att säkerställa att kunderna erbjuds ett större antal konkurrenskraftiga betalningslösningar. SEPA kommer dessutom att innebära följande fördelar:

SEPA:S EFFEKT PÅ INTRESSETER

> FÖR KONSUMENTERNA

SEPA-betalningsinstrument kommer att vara tillgängliga i hela euroområdet och göra livet enklare för konsumenterna i allmänhet.

- > Konsumenterna **behöver bara ett bankkonto**. Från detta konto kommer de att kunna göra gireringar och ha autogiro i euro var som helst i euroområdet lika enkelt som de gör sina nationella betalningar. De kan till exempel betala hyra för barn som studerar utomlands, betala för en semesterbostad eller betala för tjänster från europeiska företag som mobiltelefonfjäns, försäkringsbolag, allmännyttiga tjänster osv. De som lever, arbetar eller studerar utanför sitt hemland behöver inte längre ett konto hemma och ett annat utomlands.
- > Användningen av **betalkort** blir mer effektivt när konsumenterna kan använda samma kort för alla eurobetalningar. Det minskar behovet av att använda kontanter.
- > **Innovativa tjänster** kan erbjudas konsumenterna oberoende av nationella gränser. Banksektorns långsiktiga mål är att SEPA-betalningsinstrument endast ska användas i elektronisk form. Betalningar kan enkelt kombineras med tilläggstjänster, t.ex. tjänster för att göra betalningsprocessen före och efter avvecklingen av en betalning lättare för kunder och företag. De inkluderar e-fakturer, betalningsinstruktioner via mobiltelefon eller Internet, e-biljetter för flyg, kreditrådgivning eller e-avstämning. Som resultat kommer konsumenterna att spendera mindre tid på att bearbeta betalningar.

> FÖR HANDLARNA

Betalkort håller på att bli det betalningsinstrument som föredras av konsumenterna och ersätter i allt större utsträckning checkar och kontantbetalningar. Kortanvändningen väntas alltså öka i framtiden. För att acceptera kortbetalningar behöver handlarna ett avtal med en inlösande bank som bearbetar kortbetalningar för handlare genom att hantera information om betalningar och kortinnehavare och sända detta vidare till kortinnehavarens bank via clearinginfrastrukturen. SEPA erbjuder följande fördelar i detta hänseende:

- > Inlösare kommer att kunna hantera alla SEPA-anpassade kortbetalningar, även gränsöverskridande. I SEPA-miljön kan handlarna **välja vilken inlösare som helst** i euroområdet för bearbetning av deras kortbetalningar. Detta kommer att öka konkurrensen och pressa kostnaderna.
- > Säljarnas terminaler i euroområdet kommer att bli mer och mer att **standardisera**. Som ett resultat av det kommer det att finnas ett större utbud av terminaler och handlare kommer att kunna ta emot flera typer av kort med en enda terminal. Den ökade konkurrensen mellan kortsystem bör också driva ned avgifterna.

SEPA:S EFFEKT PÅ INTRESSENTER

> FÖR FÖRETAGEN

SEPA kommer att bidra till att företagens bearbetning av betalningar förenklas.

- > Företag kommer att kunna utföra alla sina finansiella transaktioner i euro centralt från **ett bankkonto med hjälp av SEPA-betalningsinstrument**. Bearbetningen av betalningar kommer att förenklas eftersom alla inkommande och utgående betalningar har samma format. Företag med verksamhet i hela euroområdet kommer inte bara att spara in på kostnader utan även tid genom att konsolidera sina betalningar och likviditetshantering till ett ställe.
- > **Tilläggstjänster**, som e-fakturerings och e-avstämning kommer att ytterligare hjälpa företagen med bearbetningen av betalningar. I dagsläget erbjuds dessa tjänster ofta bara nationellt eftersom olika betalningsformat gör gränsöverskridande användning svår. Standardiserade system för SEPA-betalningar gör att det är lättare att övervinna sådana hinder.

Förordning nr 2560/2001 introducerades så att avgifterna för inhemska och gränsöverskridande betalningar skulle vara samma. Detta gäller fr.o.m. den 1 juli 2002 för kortbetalningar och för uttag från uttagsautomater och fr.o.m. den 1 juli 2003 för gireringar på belopp upp t.o.m. 12 500 euro och upp till 50 000 euro mellan två euro-konton.

> FÖR BANKERNA

Genom att tillhandahålla nya betalningsinstrument och infrastrukturer över hela euroområdet kommer SEPA att vara användbart för bankerna på följande sätt:

- > Bankerna kommer att kunna **öka** sin verksamhet och konkurrera på euroområdesnivå eftersom de lättare kan erbjuda sina tjänster till alla i euroområdet. De kan också öka sin verksamhet genom att erbjuda sina kunder tilläggstjänster förutom SEPA-produkter.
- > Ytterligare europeisk integration och **marknadseffektivitet** kommer att bli resultatet av SEPA. Genom att anpassa villkoren för betalningar kommer SEPA att ha en enda uppsättning regler, lika och öppet tillträde, tillgänglighet, transparens och interoperabilitet som främjar konkurrens och därvid göra det möjligt för bankerna att förhandla med sina tjänsteleverantörer om bättre villkor.
- > Förordning nr. 2560/2001, som upprättade principen för lika avgifter för en gränsöverskridande och en jämförbar inhemsk betalning inom EU, har skapat en obalans mellan bankernas avgifter och kostnader vid gränsöverskridande betalningar. Denna obalans kan bara övervinnas om bearbetning av gränsöverskridande betalningar, i form av hantering, clearing och avveckling, organiseras så att de blir lika **effektiva och billiga** som bearbetningen av nationella betalningar. Detta är SEPA:s huvudmål.

SEPA:S EFFEKT PÅ INTRESSENTER

> FÖR LEVERANTÖRER AV INFRASTRUKTUR

Separationen av ansvaret för regelverk och standarder från leverantörerna av infrastruktur kommer att öka konkurrensen mellan dem (som ACH och kortföretag).

- > Infrastrukturleverantörer kommer inte längre att **vara bundna av nationsgränser**, utan kan i stället tillhandahålla tjänster till stöd för SEPA-instrument i hela euroområdet.
- > **Interoperabilitet** och sammankoppling av olika infrastrukturleverantörer kommer att bli möjlig genom gemensamma tekniska standarder.
- > Kortföretag kommer att kunna **betjäna olika kortsystem och inlösare** i hela euroområdet.

MIGRERINGSÅTGÄRDER FÖR KUNDERNA

Kunderna kommer inte att påverkas i någon större utsträckning av övergången till SEPA även om detta till syvende och sist kommer att bero på vilken typ av tjänst deras respektive bank erbjuder. Kunderna kan komma att uppleva vissa förändringar när de inhemska betalningsinstrumenten ersätts av SEPA-betalningsinstrument. En kunds nationella kontonummer kan till exempel komma att ersättas av IBAN och BIC och utformningen av formulären för betalningar kan också komma att skilja sig från dagens nationella formulär.

SEPA:S KOMPONENTER

SEPA är ett löpande projekt med syfte att ur de nuvarande fragmenterade marknaderna för massbetalningar skapa en enda inhemsk marknad. EPC lägger grunden som SEPA-projektet bygger på. När grunden för SEPA är på plats blir nästa steg att utveckla tilläggstjänster som kan leda till ett papperslöst betalningsområde med helautomatisk hantering av alla betalningsinstrument som är SEPA-anpassade.

DET GEMENSAMMA EUROBETALNINGSMRÅDET (SEPA)

Helautomatisk hantering av betalningar

Tilläggstjänster

+

Endast för elektroniska betalningar

+

Gemensamma betalningsinstrument,
infrastruktur, standarder och rättslig grund

> SEPA-BETALNINGSTRUMENT

EPC har definierat två nya standarder för betalningar, SEPA-gireringar och SEPA-autogiro, liksom ett ramverk för kort. De nuvarande nationella instrumenten kommer gradvis att ersättas av SEPA-instrument baserade på dessa standarder och ramverk.

SEPA:S KOMPONENTER

SEPA-GIRERINGAR

SEPA:s standarder för gireringar är en standard för interbankbetalningar med gemensamma regler och rutiner för gireringar i euro. Systemet definierar en gemensam servicenivå och en tidsram inom vilken finansinstitut som deltar i systemet ska utföra SEPA-gireringar.

SEPA-gireringar

- > Hela SEPA kan nås, alla kunder kan nås.
- > Hela beloppet krediteras mottagarens konto.
- > Det finns inga begränsningar för betalningens belopp.
- > Längsta avvecklingstiden är tre arbetsdagar.¹⁾
- > Regler och standarder är separerade från bearbetningsinfrastrukturen.
- > IBAN och BIC används som kontoidentifikation.
- > Det finns omfattande/utförliga regler för avvisade och återsända betalningar.

1) Avvecklingstiden beror på slutresultatet av PSD.

Vad är en girering?

En betalning som initieras av betalaren. Vid en girering skickas en betalningsinstruktion till betalarens bank (avsändarens bank), som flyttar medlen till mottagarens bank, ofta via flera andra institut.

SEPA:S KOMPONENTER

SEPA-AUTOGIRO

SEPA:s standarder för autogiro är en standard för interbankbetalningar med gemensamma regler och rutiner för debitering i euro. Systemet definierar en gemensam service/tjänstenivå och en tidsram som anger när ett finansinstitut som deltar i systemet som ett minimum ska kunna ta på sig rollen som betalarnas bank.

De två autogiro-modellerna

Det nya SDD-systemet kommer att bestå av två olika modeller. I den första modellen ger betalaren uppdraget direkt till mottagaren. Den andra modellen skiljer sig på så sätt att betalaren ger uppdraget direkt till sin bank.

Autogiro-systemet

- > Det fungerar över hela SEPA – autogiro kan göras till vilken mottagare som helst.
- > Det täcker både återkommande och enstaka betalningar i euro.
- > Den längsta avvecklingstiden är fem affärsdagar för den första betalningen och två för återkommande betalning.²⁾
- > Det tillåter en separering av standarder från bearbetningsinfrastrukturen.
- > IBAN och BIC används för kontoidentifikation.
- > Det säkerställer omfattande regler för avvisade och återsända betalningar.

Speciella kännetecken

- > Ett system för autogiro för företag till företag håller också på att utvecklas.

2) Avvecklingstiden beror på slutresultatet av PSD.

Vad är autogiro?

En överföring som initieras av mottagaren via dennes bank efter ett avtal mellan mottagare och betalare (avsändare). Autogiro används ofta för återkommande betalningar (som allmännyttiga tjänster) med ett avtal som betalaren auktoriserat.

Autogiro används även för enstaka betalningar när betalaren auktoriserar en enda betalning.

SEPA:S KOMPONENTER

SEPA-KORTBETALNINGAR

SEPA-kortbetalningar kommer att ske enligt en uppsättning principer på hög nivå som utfärdare, inlösare, kortsystem och operatörer kommer att behöva anpassa sig till. Dessa principer har utvecklats av EPC och benämns SEPA:s ramverk för kort.

SEPA-kortbetalningar

- > Kortinnehavare kan betala med ett kort i hela euroområdet (endast begränsat av handlarnas märkesacceptans).
- > Kortinnehavare och handlare kommer att kunna utföra och motta kortbetalningar i hela euroområdet på ett lika och konsekvent sätt.
- > Betalkortshanterare kommer att kunna konkurrera med varandra och erbjuda sina tjänster i hela euroområdet och göra marknaden för betalkortshantering mer konkurrenskraftig, tillförlitlig och kostnadseffektiv.

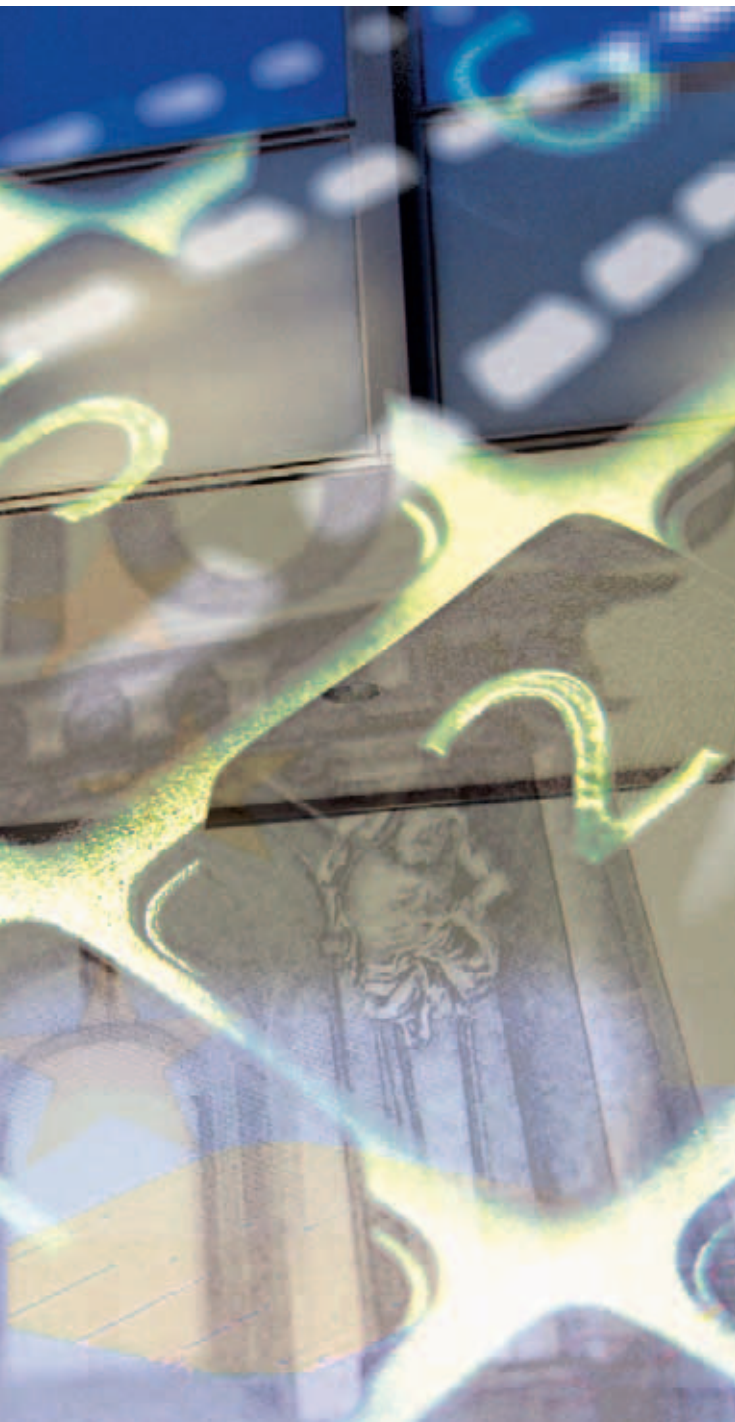
Vad är en kortbetalning?

Av de många typer av betalkort som finns är två huvudtyper:

- > **betalkort** som låter kortinnehavaren betala inköp direkt och individuellt från ett konto.
- > **kreditkort** som låter kortinnehavaren göra inköp inom en viss kreditlimit. Saldot betalas till fullo i slutet av en specificerad period, eller delvis, och det återstående saldot tas som kredit på vilken kortinnehavaren betalar ränta.

SEPA:S KOMPONENTER

SEPA-KONTANTER

För att betalningssystemet ska fungera smidigt krävs en blandning av instrument inklusive kontanter.

För att skapa ett gemensamt eurokontantområde för personer som yrkesmässigt hanterar kontanter, har ECB godkänt ett antal åtgärder för att bidra till rättvisa konkurrensförhållanden för Eurosystemets kontanttjänster. De påverkar banksektorn som är Eurosystemets huvudsakliga motpart för kontanttjänster och intermediär för att distribuera kontanter till allmänheten. Ytterligare steg kommer att tas för att uppnå större konvergens vad gäller de nationella centralbankernas kontanttjänster på medellång sikt.

Vem ger ut sedlar?

ECB har ensamrätt att tillåta sedelutgivning inom euroområdet. De nationella centralbankerna i Eurosystemet sätter sedlar i omlopp genom att förse banksektorn med eurosedlar. Den huvudsakliga distributionskanalen till allmänheten är uttagsautomater för sedlar.

SEPA:S KOMPONENTER

> SEPA-INFRASTRUKTUR

Ramverket för SEPA clearing och avveckling anger principer som leverantörerna av infrastruktur kan stödja SEPA:s standarder för girening och autogiro. Det separerar rollerna och ansvaret mellan standarder (dvs. reglerna för de olika betalningsinstrumenten) och infrastrukturen (dvs. leverantörer av bearbetningstjänster till finansinstitut. Ramverket innehåller även en klassificering av olika typer av infrastruktur, från PEACH och arrangemang inom grupper till rent bilaterala arrangemang.

SEPA:S CLEARING- OCH AVVECKLINGSFRASTRUKTUR

Målet är att skapa en infrastruktur där alla eurobetalningar kan sändas, mottas och avvecklas, direkt eller indirekt. I slutet av 2010 ska all infrastruktur kunna hantera SEPA-betalningsinstrument. Ett annat mål är att säkerställa full transparens för tjänster och priser från infrastrukturleverantörer. Ramverket för SEPA clearing och avveckling kommer alltså att utformas för att säkerställa:

- > att alla banker i euroområdet kan nås och
- > en separering av systemet från infrastrukturen.

Vad är clearing och avveckling?

Clearing är den process som innefattar överföring, avstämning och bekräftelse av betalningsorder samt upprättande av en slutlig position för avveckling (antingen baserad på individuella transaktioner eller "buntar" av transaktioner). **Avveckling** är överföring av medel mellan betalaren och mottagaren (och mellan betalarens bank och mottagarens).

SEPA:S KOMPONENTER

> STANDARDISERING

EPC har antagit en gemensam metod för att utveckla standarder för att tillåta helautomatisk hantering av alla betalningar i euro.

- > EPC har identifierat de **affärsmässiga krav** som beskriver de dataelement som ska utbytas mellan finansiella intermediärer. Dessa element finns i Rulebooks for SEPA Credit Transfers and Direct Debits.
- > EPC har översatt affärskraven till **logiska dataelement**. Dessa överenskomna dataelement publicerades i SEPA Data Model.
- > Den internationella standardiseringsorganisationen (ISO) har översatt de logiska dataelementen till **UNIFI-meddelandestandarder** nämligen UNIFI (universal financial industry) (ISO 20022) XML-meddelandestandarder. Dessa standarder kommer att utgöra basen för att skriva meddelanden på ett standardiserat språk. EPC har utvecklat riktlinjer för implementering av SEPA vilka definierar användningen av UNIFI meddelandestandarder.

EPC har beslutat att UNIFI-standarder ska vara obligatoriska på bank-till-bankområdet och rekommenderas på kund-till-bankområdet.

Vad är standarder?

Standarder är regler för teknik, uppförande och samspel mellan olika parter. Teknikstandarder behövs för att tillåta samspel och interoperabilitet mellan IT-system och främja automatisering av betalningsprocessen.

SEPA:S KOMPONENTER

RÄTTSLIGT RAMVERK

Det föreslagna direktivet om betaltjänster (PSD) upprättar det nödvändiga rättsliga ramverket för SEPA-betalningar och kommer även att gälla befintliga nationella betalningsprodukter. Förslaget innehåller tre viktiga byggstenar:

RÄTTEN ATT UTFÖRA BETALNINGSTJÄNSTER FÖR ALLMÄNHETEN

Direktivets mål är att harmonisera kraven för tillträdet till marknaden för leverantörer av betalningstjänster förutom banker. Det skapar lika konkurrensvillkor med förbättrad konkurrens på nationella marknader och kommer att återspegla den senaste marknadsutvecklingen där nya tjänsteleverantörer har tillkommit.

KRAV PÅ TRANSPARENS OCH INFORMATION

Direktivet kommer att ge klara och koncisa harmoniserade krav på information som alla betalningstjänstleverantörer ska uppfylla antingen de erbjuder SEPA-betalningsprodukter eller existerande nationella betalningsprodukter. Detta kommer att förbättra transparensen för kunderna och harmonisera de nationella reglerna som för närvarande varierar betydligt.

Vad är PSD?

Den 1 december 2005 lade Europeiska kommissionen fram sitt förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om betaltjänster på den inre marknaden. Direktivet kommer att säkerställa att samma rättsliga ram gäller alla betalningar inom Europa.

ANVÄNDARNAS OCH BETALNINGSTJÄNSTLEVERANTÖRERNAS RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER

Direktivet kommer att ge klarhet och säkerhet för användarnas och betalningstjänstleverantörernas grundläggande rättigheter och skyldigheter. Det kommer också att tillhandahålla ett nödvändigt rättsligt ramverk för SEPA eftersom det kommer att harmonisera befintliga och avvikande nationella rättsliga krav.

SEPA OCH EUROSISTEMET

> EUROSISTEMETS MÅL FÖR SEPA

Eurosistemets mål för SEPA definieras enligt följande:

Eurosistemet ser SEPA som en integrerad marknad för betalningstjänster. På denna marknad råder effektiv konkurrens och ingen skillnad görs mellan gränsöverskridande och nationella betalningar inom euroområdet. Gemensamt uttalande av Europeiska kommissionen och Europeiska centralbanken, maj 2006

Varför är Eurosistemet engagerat i SEPA?

Eurosistemets intresse för SEPA-projektet och för den finansiella integrationen av betalningssystem i allmänhet är baserad på Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen för att främja att betalningssystemen fungerar smidigt och skydda den finansiella stabiliteten.

> EUROSISTEMETS FOKUS

Eurosistemet kräver att alla tekniska, rättsliga och kommersiella hinder mellan nuvarande nationella betalningsmarknader avlägsnas och att:

- > SEPA:s system för gireringar och autogiro görs tillgängliga för alla användare
- > de tekniska hinder som hindrar fullständig och utbredd gränsöverskridande acceptans av kort elimineras och
- > villkor fastställs som gör det möjligt att nå alla betalningsmottagare.

SEPA OCH EUROSISTEMET

> HUR SEPA SÄKERSTÄLLS

För att uppnå SEPA stöder Eurosystemet projektet genom att agera som katalysator för den privata sektorns åtgärder och kommer att:

- > ge råd och skapa förväntningar för att uppnå en massbetalningsmarknad som är i EU:s bästa intresse
- > samarbeta med den offentliga sektorn för att säkerställa att den offentliga sektorn tidigt antar SEPA:s betalningsprodukter i alla länder
- > samarbeta med användare i allmänhet för att säkerställa att deras förväntningar erkänns av EPC
- > bidra till samordningen av kommunikationsinsatser:
  - > med Europeiska kommissionen och EPC på gränsöverskridande nivå för att samordna kommunikationsåtgärder
  - > på nationell nivå med samarbetsorganen, som har upprättats i alla euroländer Dessa organ består huvudsakligen av representanter för de nationella regeringarna, nationella bankföreningar och de nationella centralbankerna. Deras syfte är att säkerställa implementeringen av SEPA:s byggstenar och att se till att de nationella bankväsendena är informerade om, och redo för SEPA.

SEPA OCH EUROSISTEMET

> EUROSISTEMETS FÖRVÄNTNINGAR PÅ LÅNG SIKT

Utvecklingen av den inhemska euromassbetalningsmarknaden kommer att främja innovation, konsolidering och reorganisering av aktuell praxis. På lång sikt förväntar sig Eurosystemet att alla betalningar i euroområdet ska bli inhemska och att dessa betalningar ska vara minst lika säkra och effektiva som de mest välfungerande nationella betalningssystemen idag.

KVALITET

SEPA kommer att leda till ett eurobetalningsområde där betalningarnas hastighet och bekvämlighet kommer att vara lika med eller helst överträffa de nationella med bäst prestanda.

INTRESSENTERNAS MEDVERKAN

Alla intressenter kommer att informeras och konsulteras om krav vid utvecklandet av SEPA. Även om SEPA är en utmaning för alla på kort sikt ger det på längre sikt en betydande möjlighet till fördelar för både europeisk integration och tekniska framsteg.

SÄKERHET

Kunderna kommer att känna sig säkrare när de använder SEPA betalningsinstrument som är konsekventa vad gäller ministandarder för säkerhet för SEPA-betalningsinstrument.

STANDARDISERING

Alla euroområdesbetalningar kommer att stödja helautomatisk hantering baserade på öppna standarder och utan upphovsrättskydd.

VALMÖJLIGHET

Alla intressenter kommer att kunna välja mellan fullt transparenta SEPA-betalningsinstrument och kommer inte att begränsas av nationsgränser. Alla kunder kommer att ha många möjligheter att välja bank, betalkort och alternativ för autogirobearbetning. Slutligen kommer finansinstituten att kunna välja mellan olika infrastrukturer för betalningssystem och kortprocessorer.

KONKURRENS

SEPA kommer att medföra mer konkurrens genom att euroområdet blir en integrerad marknad där leverantörer kan erbjuda sina tjänster på hela euroområdesmarknaden.

TRYCK

© Europeiska centralbanken, 2006

Adress	Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Germany
Postadress	Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Germany
Tfn	+49 69 1344-0
Webbplats	http://www.ecb.int
Fax	+49 69 1344-6000
Telex	411144
Layout och design	Alexander Weiler, Visuelle Kommunikation, Hünstetten, Germany
Tryckning	Kern & Birner GmbH & CO KG, Frankfurt am Main, Germany

Alla rättigheter förbehålls.

ISBN (online) 978-92-899-0119-2

